

**VÄGLEDNING
FÖR HANTERING AV
BILATERAL EFTERKORRIGERING
AV TIM- OCH SCHABLONAVRÄKNADE
ELLEVERANSER**

Innehåll

1	BAKGRUND	3
1.1	Bilateral efterkorrigering	3
1.2	Vägledningens syfte	3
1.3	Val av metod	3
1.3.1	Ordinarie metod	3
1.3.2	Förenklad metod	4
2	PRINCIPER	5
3	RUTINER	7
3.1	Generellt	7
3.1.1	Reglering mot kund	8
3.1.2	Tidpunkt för korrigering	8
3.1.3	Minimigräns för korrigering	8
3.2	Korrigering av dygnsvis timavräknade elleveranser	9
3.2.1	Ordinarie metod	9
3.2.2	Förenklad metod	9
3.2.3	Ekonomisk reglering	10
3.3	Korrigering av schablonavräknade elleveranser	12
3.3.1	Ordinarie metod	12
3.3.2	Ekonomisk reglering	12
4	SKADESTÅND	13

BILAGOR

Bilaga 1	Rättelse av felaktigt avräknad energi (ordinarie metod) – underlag
Underbilaga 1a	Beräkning (ordinarie metod)
Bilaga 2	Rättelse av felaktigt avräknad energi (förenklad metod)– underlag
Underbilaga 2a	Beräkning (förenklad metod)
Bilaga 3	Bilaterala efterkorrigeringar -avgifter

Elmarknadsutveckling rekommenderar att bilateral efterkorrigering av tim- och schablonavräknade elleveranser utförs på följande sätt.

1 BAKGRUND

1.1 Bilateral efterkorrigering

Ibland uppstår fel i de normala avräkningsrutinerna och de klassas antingen som mätfel eller handhavandefel:

- som mätfel kan man klassa fel i mätare, mätutrustning eller insamlingsinfrastruktur som medför att felaktig elanvändning mäts och samlas in och därmed innebär att elanvändningen måste uppskattas
- som handhavandefel kan man klassa fel där rätt elanvändning uppmätts och samlats in av elnätsföretaget där fel uppstår senare i elnätsföretagets hantering. Detta kan t.ex. vara ett konstantfel, strukturellt fel eller att fel mätvärden rapporteras. Rätt mätvärden finns någonstans och kan användas.

Felen kan leda till att ett elhandelsföretag drabbas av kostnader för en elleverans som ett annat elhandelsföretag får intäkterna av. Men det drabbar ofta fler parter, exempelvis kan mätfel få konsekvenser för balansansvariga, elhandelsföretag, elnätsföretag och slutkunder.

En uppgörelse mellan parterna ska ses som en neutral justering i efterhand och bör efterlikna den riktiga avräkningen i stort, men ändå vara förenklad för att minska administrationen hos involverade aktörer.

Det huvudsakliga syftet med bilateral efterkorrigering är att ekonomiskt neutralisera de fel som inträffat. I vissa fall är det enligt lag eller allmänna avtalsvillkor inte möjligt att helt neutralisera de ekonomiska konsekvenser som felet inneburit. Den part som i dessa fall är orsak till felets uppkomst ska då bära de eventuella merkostnader som uppstår.

1.2 Vägledningens syfte

Eftersom olika principer för efterkorrigering förekommer har en gemensam branschpraxis efterfrågats. Syftet med denna vägledning är att underlätta för elmarknadens aktörer vid hanteringen av fel i avräkningsrutinerna. Det ska särskilt noteras att innehållet i detta dokument endast utgör ett stöd och underlag för berörda parter vid en korrigering och att innehållet särskilt ska avtalas mellan parterna för att vara bindande dem emellan.

1.3 Val av metod

Det har tagits fram två olika varianter för korrigering som elnätsföretaget kan välja mellan.

1.3.1 Ordinarie metod

Den ordinarie metoden används för att göra korrigeringen direkt. Det innebär att man gör klart en anläggning i taget och avräkningen genomförs mot respektive part. Denna metod är lämplig

att använda när elnätsföretaget förväntar sig ett fåtal korrigeringar. Strukturfel måste alltid hanteras med den ordinarie metoden.

1.3.2 Förenklad metod

Den förenklade metoden används för att göra flera korrigeringar vid ett antal givna tidpunkter. Principen är att samla upp alla korrigeringar till två gånger per år och göra en gemensam avräkning för alla anläggningar som behöver korrigeras. Dock genomförs korrigering mot kund direkt. Denna metod är lämplig att använda när elnätsföretaget förväntar sig ett flertal korrigeringar. Den förenklade metoden kan endast användas för de fall där det saknats godkända mätvärden alternativt om mätvärden varit felaktiga vid eSetts stängning av avräkningsperioden. Metoden är endast tillämplig på korrigering av mätvärden som är relativt nya i tid, enligt tidsregler i avsnitt [3.2.2](#). För äldre värden måste den ordinarie metoden användas.

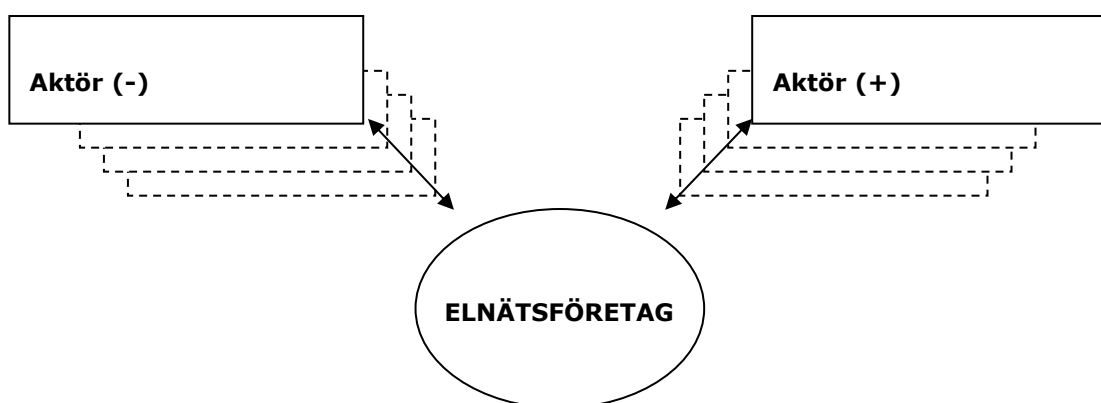
2 PRINCIPER

Elnätsföretaget ska klarlägga felaktigt avräknad energivolym och informera de elhandelsföretag som har blivit felaktigt avräknade. Närmare föreskrifter om redovisning av fel i mätvärden och rapportering efter rättningar har utfärdats av Energimarknadsinspektionen.

Bilateral efterkorrigerings ska göras så snart som möjligt efter det att redovisning av fel i mätvärde och rapportering efter rättning skett.

Nedan återfinns en princip för hur efterkorrigeringen ska hanteras. Den kan sammanfattas i följande steg:

Steg 1 – Fel identifieras

Samtliga marknadsaktörer har ett ansvar för att löpande säkra rätt struktur och identifiera eventuella fel.

Steg 2 – Utredning

Elnätsföretaget ska tillsammans med berörda elhandelsföretag utreda vem som haft leveransen för den aktuella anläggningen och perioden.

Steg 3 - Underrättelse och beräkningsunderlag

Elnätsföretaget ska fylla i standardformuläret "Rättelse av felaktigt avräknad energi (ordinarie metod) – underlag", [Bilaga 1](#) alternativt "Rättelse av felaktigt avräknad energi (förenklad metod)– underlag", [Bilaga 2](#). Bilaga 1 ska användas både för dygnsvis timavräknade elleveranser som korrigeras enligt ordinarie metod (avsnitt [3.2.1](#)) och för schablonavräknade elleveranser (avsnitt [3.3.1](#)). Bilaga 2 ska användas för dygnsvis timavräknade elleveranser som korrigeras enligt den förenklade metoden (avsnitt [3.2.2](#)). Bilaga 1 och 2 används för såväl förbrukning som produktion. Resultatet av utredningen enligt steg 2 ovan ska beskrivas i formuläret. Vidare ska de energimängder som ska korrigeras preciseras på sätt som framgår av respektive formulär. Elnätsföretaget ska sända det ifyllda formuläret till berörda parter för granskning och godkännande.

Steg 4 – Prissättning och fakturering av korrigerad volym

Det elhandelsföretag som felaktigt burit kostnader före korrigeringen ska fakturera berörd part i enlighet med godkänd utredning, se Steg 3 ovan. Det fakturerande elhandelsföretaget tar fram ett underlag för sin faktura enligt nedanstående kostnadsberäkningar och redovisar underlaget i samband med fakturan.

3 RUTINER

3.1 Generellt

En uppgörelse ska göras mellan de elhandelsföretag som är direkt berörda.

Elnätsföretaget har dock en central roll då det är elnätsföretaget som måste leverera relevanta mätvärden för att uppgörelsen ska komma till stånd.

Alla volymer kan hanteras genom en bilateral korrigerig, även små volymer. Elnätsföretaget ska alltid ta fram ett underlag där volymen överstiger minimigränsen enligt avsnitt [3.1.3](#), och sedan är det upp till det elhandelsföretag som har en merkostnad om den vill fakturera eller inte. Det kan vara bra att ha i åtanke att framtagandet av fakturaunderlag samt fakturahantering totalt kan hamna upp emot 1000 SEK. Elhandelsföretaget som har merkostnaden kan därför välja att inte gå vidare när beloppet understiger ett sådant belopp. Detta ska skriftligen meddelas motparten, t ex via e-post.

Rutiner för hur elnätsföretaget hanterar efterkorrigeringar i förhållande till sin leverantör för nätförluster ligger inte inom ramen för denna vägledning.

Fall 1 - mätfel där uppmätta värden inte finns eller inte är korrekta och måste uppskattas:

Enligt mätföreskrifterna ska elnätsföretaget inom skälig tid (14 dagar) redovisa orsak, tidsperiod, beräknad energimängd samt vilka intressenter som berörs och informera berörda intressenter (kund, elhandelsföretag och balansansvarig).

Den tidsperiod som kan korrigeras mot kund styrs av de allmänna avtalsvillkoren för aktuell kund:

- Gentemot högspänningskunder ska man inte korrigera längre tillbaka än 12 månader från det att felet blev känt (om inte annat särskilt avtalats).
- Gentemot lågspänningskunder ska man inte korrigera längre än 36 månader från det att felet blev känt.

Den tidsperiod som kan korrigeras mellan marknadsaktörerna är enligt allmänna preskriptionsregler 10 år.

Fall 2 - handhavandefel där uppmätta värden finns:

- Den tidsperiod som kan korrigeras styrs i detta fall av allmänna preskriptionsregler:
- Gentemot konsument är det 3 år om det är till konsumentens nackdel, 10 år om det är till konsumentens fördel.
- Gentemot övriga kunder och marknadsaktörer är det 10 år.

3.1.1 Reglering mot kund

Rätten att av kund kräva tilläggsbetalning för icke fakturerad mängd överförd el kan, enligt allmänna rättsprinciper fastslagna i praxis, i vissa fall ha gått förlorad trots att preskription inte inträtt. Så kan vara fallet om kunden i god tro betalat faktura som med fog kan uppfattas som slutlig för viss tidsperiod. Däremot är kund berättigad att återfå tillgodobelopp även för en sådan period.

Vidare bör noteras att det finns ytterligare begränsningar i rätten att kräva konsument på tilläggsbetalning för icke fakturerad mängd överförd el. Om fakturering av konsument helt uteblivit för viss period, och detta beror på omständighet som ligger inom elhandelsföretagets kontroll, har elhandelsföretaget enligt de allmänna villkoren (EL 2012 K (rev)) inte rätt att kräva ersättning för fordringar äldre än 12 månader. Motsvarande begränsning gäller för elnätsföretag (enligt NÄT 2012 K (rev)). Slutligen bör noteras att konsument då avtalsförhållandet upphör ska få en slutfaktura inom 6 veckor från den dag då leveransen upphörde. Efter det att slutfaktura avsänts får ingen ytterligare fakturering ske (enligt EL 2012 K (rev) och NÄT 2012 K (rev)). Däremot är kund berättigad att återfå tillgodobelopp även för en sådan period.

3.1.2 Tidpunkt för korrigerig

Bilateral efterkorrigerig enligt den ordinarie metoden (avsnitt [3.2.1](#) och [3.3.1](#)) ska göras så snart som möjligt efter det att redovisning av fel i mätvärde och rapportering efter rättning skett.

Vid korrigerig enligt den förenklade metoden (avsnitt [3.2.2](#)) gäller istället de tider som anges i det avsnittet.

3.1.3 Minimigräns för korrigerig

Rekommendationen är att korrekationer enligt den ordinarie metoden (avsnitt [3.2.1](#) och [3.3.1](#)) inte ska ske om energimängden understiger 1000 kWh per korrekktion.

För korrekktioner enligt den förenklade metoden (avsnitt [3.2.2](#)) rekommenderas att sådana inte ska ske om energimängden understiger 1000 kWh per elområde och aktör och korrekktionsperiod.

Enligt mätföreskriften ska elnätsföretaget berätta för inblandade parter att det blivit fel. Om felet är mindre än den rekommenderade minimigränsen meddelar elnätsföretaget detta. Den aktör som ändå vill reglera mindre energimängder ska skriftligen meddela motparten detta, t ex via e-post.

3.2 Korrigering av dygnsvis timavräknade elleveranser

3.2.1 Ordinarie metod

Vid fel som kvarstår efter stängningen av eSetts avräkningsperiod och som inte ska hanteras enligt den förenklade metoden (avsnitt [3.2.2](#)) ska elnätsföretaget:

- a. informera de aktörer som berörs av felet,
- b. ta fram underlag för korrigering enligt avsnitt 2 steg 3 Bilaga 1 ovan, och
- c. sända detta till de involverade aktörerna för granskning och godkännande.

Det elhandelsföretag som felaktigt burit kostnader före korrigeringen ska fakturera berörd part efter godkänd utredning enligt avsnitt 2 steg 4 ovan.

3.2.2 Förenklad metod

Vid fel som kvarstår efter stängningen av eSetts avräkningsperiod, som avser avsaknad av mätvärden eller korrigerade mätvärden och som inte orsakats av strukturell fel, ska elnätsföretaget:

- a. löpande rapportera korrigerade eller tidigare saknade mätvärden per uttagspunkt/inmatningspunkt så att korrigering mot slutkund kan genomföras direkt,
- b. ta fram underlag för korrigering enligt avsnitt 2 steg 3 Bilaga 2 ovan och
- c. sända detta till de involverade aktörerna för granskning och godkännande.

Vid förändring av tidigare rapporterat giltigt mätvärde ska elnätsföretaget informera berörda intressenter inte bara genom rapportering enligt punkt a. ovan utan även i övrigt på föreskriftsenligt sätt.

Underlaget enligt punkten b. ovan ska innehålla korrigeringsserier som ska baseras på följande formel:

$C = B - A$, där

A = Värden för serier som rapporterats till eSett och som ingår i balansavräkningen (stängd 12 dagar efter leveransdygnet)

B = Värden som rapporterats på serier enligt A men där värden uppdaterats under korrektionsperioden (samtliga värden ska ingå oavsett om de uppdaterats eller inte)

C = Differensen mellan korrektionsvärdena och de ursprungliga värdena.

Underlaget ska rapporteras i Excel-format eller på annat sätt som parterna överenskommer. Underlaget ska specificeras per elhandelsföretag, elområde, nätområde och energislag. Produktion och förbrukning ska separeras i underlaget.

Korrektionerna ska göras halvårsvis med en eftersläpning på ett kvartal:

I oktober korrigeras fel som avser Q1 och Q2,

I april korrigeras fel som avser Q3 och Q4.

Q1 och Q2 2022 ska således korrigeras i oktober 2022. Fel som avser äldre period än Q1 och Q2 2022 får inte inkluderas i denna korrektion utan ska hanteras enligt den ordinarie metoden.

Exempel: För det fall man upptäcker fel som avser perioden Q4 år 2021 och Q1 2022 så ska Q4 år 2021 hanteras separat.

Beträffande stora avvikelser avgör den aktör som ska erhålla ersättning om avvikelsen är så stor att man inte kan invänta den förenklade korrektionen. I så fall ska avvikelsen regleras tidigare enligt ordinarie metod.

Elnätsföretaget ska efter eSetts stängning av balansavräkningen fortsätta att skicka korrekta enskilda mätvärden per uttags- och inmatningspunkt. Serier som rapporterats till eSett får däremot inte förändras efter eSetts stängning.

3.2.3 Ekonomisk reglering

Ekonomisk reglering ska ske enligt nedan.

3.2.3.1 Tidszon

Korrigerings ska ske i samma tidszon som i eSetts avräkning (dvs CET - aktuell tid).

3.2.3.2 Pris

Timvis spotpris, aktuellt elområde (Luleå, Sundsvall, Stockholm, Malmö), Nord Pools notering LULSEK, SUNSEK, STOSEK, MALSEK ska användas för att prissätta de energimängder (förbrukning eller produktion) som ska korrigeras.

3.2.3.3 Avgifter

Elmarknadsutveckling tar fram avgifter enligt Bilaga 3. Dessa avgifter tar hänsyn till valutakurs efter införandet av NBS 2017-05-01.

3.2.3.4 Tillägg för anläggningar med förbrukning

Utöver spotpriset ska tillägg göras för anläggningar med förbrukning i enlighet med "Bilaterala efterkorrigeringar -avgifter", fliken "Timmätt förbrukning", Bilaga 3.

3.2.3.5 Hantering för anläggningar med produktion

När felet avser produktion ska det alltid göras ett avdrag i samband med faktureringen. Detta oavsett om det endast är ett strukturfel där produktionen legat på fel aktör eller om det är ett fel som påverkat storleken på mätvärdena. I det senare fallet är motparten den elleverantör som levererar nätförlusterna. Orsaken att det ska göras ett avdrag är att det i den ordinarie avräkningen redan fakturerats en energiavgift. Denna måste kompenseras och det sker med hjälp av avdraget.

Energien ersätts med spotpris och därefter görs ett avdrag för anläggningar med produktion i enlighet med "Bilaterala efterkorrigeringar - avgifter", fliken "Produktion", Bilaga 3.

3.2.3.6 Ränta

Ordinarie metod - korrigering enligt avsnitt 3.2.1

Avkastningsränta uppgående till Riksbankens vid var tid gällande referensränta plus 2 procentenheter ska utgå på korrektionsbeloppet från och med den första i månaden efter den korrigerade månaden till dess att betalning av korrektionsbeloppet sker.

Vid korrektionstider längre än en månad används ackumulerat belopp för ränteberäkning. Korrektionsbeloppet från tidigare månader, exklusive ränta, adderas till den aktuella månaden för att räkna ut räntan för den specifika månaden. Detta upprepas för samtliga ingående månader i korrektionen.

Ränteberäkningen ska baseras på en traditionell metod använd i det svenska bankväsendet enligt vilken räntan räknas dag för dag, som om varje månad har 30 dagar och bankåret därmed 360 dagar.

Förenklad metod - korrigering enligt avsnitt 3.2.2

Avkastningsränta uppgående till Riksbankens referensränta dagen efter korrektionsperiodens slut plus 2 procentenheter ska utgå på korrektionsbeloppet från korrektionsperiodens slut till dess att betalning av korrektionsbeloppet sker.

Ränteberäkningen ska baseras på en traditionell metod använd i det svenska bankväsendet enligt vilken räntan räknas dag för dag, som om varje månad har 30 dagar och bankåret därmed 360 dagar.

3.3 Korrigering av schablonavräknade elleveranser

Detta avsnitt 3.3 är endast relevant vid korrigering av förbrukning. All produktion ska vara dygnsvis timavräknad och ska därför korrigeras enligt avsnitt 3.2 ovan.

Så kallade "månadsvis timavräknade" elleveranser ingår i schablonavräkningen och ska korrigeras i enlighet med detta avsnitt 3.3.

3.3.1 Ordinarie metod

Vid fel som avser schablonavräknade elleveranser och som upptäcks efter Svenska kraftnäts slutavräkning ska elnätsföretaget:

- a. informera de aktörer som berörs av korrigeringen,
- b. ta fram underlag enligt avsnitt 2 steg 3 Bilaga 1 ovan och
- c. sända detta till de involverade aktörerna för granskning och godkännande.

Det elhandelsföretag som felaktigt burit kostnader före korrigeringen ska fakturera berörd part efter godkänd utredning enligt avsnitt 2 steg 4 ovan.

3.3.2 Ekonomisk reglering

Ekonomisk reglering ska ske enligt nedan.

3.3.2.1 Pris

Det pris som använts i slutavräkningen ska användas även vid korrektioner, dvs. Svenska kraftnäts schablonavräkningspris för aktuellt elområde. Priset publiceras på Svenska kraftnäts webbplats Mimer (<http://mimer.svk.se>).

3.3.2.2 Ränta

Avkastningsränta uppgående till Riksbankens vid var tid gällande referensränta plus 2 procentenheter ska utgå på korrektionsbeloppet från och med den första i månaden efter den korrigerade månaden till dess att betalning av korrektionsbeloppet sker.

Vid korrektionstider längre än en månad används ackumulerat belopp för ränteberäkning. Korrektionsbeloppet från tidigare månader, exklusive ränta, adderas till den aktuella månaden för att räkna ut räntan för den specifika månaden. Detta upprepas för samtliga ingående månader i korrektionen.

Ränteberäkningen ska baseras på en traditionell metod använd i det svenska bankväsendet enligt vilken räntan räknas dag för dag, som om varje månad har 30 dagar och bankåret därmed 360 dagar.

4 SKADESTÅND

Om part inte genom bilateral efterkorrigerig enligt avsnitt 2 till 3 ovan blir kompenserad för de kostnader som denne haft i samband med felaktig avräkning, har parten rätt till ersättning från den part som har orsakat felet med ett belopp som motsvarar skälig styrkt skada.

Ersättning för utebliven vinst utgår dock inte. Den skadelidande parten är skyldig att begränsa sin skada enligt allmänna skadeståndsrättsliga principer.